

Використана література:

Боль О. Квіти Поділля : [Про національні меншини на Вінниччині] / О. Боль // Подільська зоря. - 2007. - 24 трав. - С. 8.

Вільчинська, Зоя. Німецькі та чеські поселення на Козятинщині / Зоя Вільчинська // Наша історія. Адміністративно-територіальний устрій, суспільно-політична історія Козятинщини в контексті історії України з найдавніших часів до сьогодення / Зоя Вільчинська. - Вінниця, 2013. - С. 253-256.

Герасимова Н. М. До історії чеської національної меншини с. Миколаївка : [в 1990 році в с. Миколаївці створено Чехословацьке культурно-освітнє товариство ім. Я. А. Коменського-головна мета якого збереження національної культури, мови, традицій, побуту.] / Н. М. Герасимова // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали XXII Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф. 22 жовт. 2009 р.: до 360-річчя утворення української козацької держави. - 2009. - С. 129-134.

Зотов М. Вінниччина об'єднує нації та культури / М. Зотов // Місто. - 2017. - 20 груд. - С. 4.

Кондратьєва Т. Чим живуть національні меншини Вінниччини / Т. Кондратьєва // Вінницька газета. - 2008. - 16 жовт. - С. 6.

Мандрис, Ольга. Подільський Чехоград: історія чехів у Миколаївці / Ольга Мандрис // Історія в рідній школі : наук.-метод. журн. - К. : Педагогічна преса, 2016. - № 1. - С. 45-47.

Мельник В. Подільський чехоград : [Історія заселення с. Миколаївка Козятинського району чехами] / В. Мельник // Україна молода. - 2006. - 15 серп. - С. 9.

Найбільші нацменшини Вінниччини // 20 хвилин. - 2007. - 18 черв. - С. 13.

Слободянюк, Світлана. Ми - зорі одного неба : про щорічне літературно-мистецьке свято представників національних меншин, які проживають у Вінницькій області / С. Слободянюк // Світлиця. - 2011. - № 1. - С. 31.

Страшний В. Прадідів розчищені джерела : [Про історію і культуру чехів з села Миколаївка Козятинського району розповідає в одноіменній книзі вчителька Л. Лановик] / В. Страшний // Жінка. - 2005. - № 8. - С. 2.

Україна - наш рідний дім : [Про засідання "круглого столу" національних меншин Вінниччини] // Сільські вісті Вінниччини. - 2004. - 23 жовт. - С. 3.

Примай літературну хвилю

разом з нами!

Вінницька

обласна бібліотека

для юнацтва

Серія «Україна – наш спільний дім»

Частина Чехії на Вінниччині

(Інформаційна довідка)

Вінниця 2020

На території України проживають громадяни понад 100 національностей, які разом з українцями становлять 42-мільйонний народ України. Серед них росіяни, поляки, білоруси, євреї, молдавани, чехи та ін. На Вінниччині налічується більше 80 зареєстрованих громадських організацій національних спільнот.

Чехи на території України живуть понад 150 років і не мають проблем через свою національність. Внаслідок кількох міграцій в радянські часи і за української державності кількість чехів зменшилася. Нині на українській землі живе близько 20 тисяч чехів.

Чеське поселення є і на Вінниччині. Село Миколаївка Козятинського району чи не єдиний населений пункт в області, де компактно проживають ті, чий предки приїхали сюди з Чехії. З-понад 600 жителів села близько 200 мають чеське коріння.

А тепер невеликий екскурс у минуле. Свого часу на багатьох тутешніх землях оселилися німці. Однак війна Російської імперії на Кавказі змусила їх тікати на батьківщину, бо цар зобов'язував німецьких поселенців приймати участь у боях. Німці кидали своє майно, землю і виїжджали до Німеччини. Шлях пролягав через Чехію.

Від німців чехи дізнались, що в Україні на Поділлі є благодатна для обробітку земля і почали її скуповувати.

Хоч би як серце не прикипіло до рідної землі, відчайдушний гніт австроугорської «Тюрми народів» спонукав їх до еміграції. Ось так у Миколаївці з'явилися чехи. У 1890 році до російського царя надійшов лист від чеських поселенців з Поділля з проханням змінити назву села Голендри на Миколаївку (на честь царевого сина).

Вже понад століття миколаївські чехи бережуть свою культуру, національні звичаї та традиції, рідну мову. Це благодатна місцина для трударів. Тут панує достаток, добро та злагода.

Очолує національну меншину у селі вчителька Лариса Лановик. Вона вивчає і передає іншим історію краю, заснувала музей чеської культури, навчає учнів чеської мови. Національна мова і національні традиції живуть у кожній родині. Миколаївка дала світові багатьох видатних діячів: академік, вчений у сфері гідравліки і гідромеханіки Георгій Сухо-мел, письменник Василь Земляк, художник Степан Смаль, лауреат Державної премії в галузі сільського господарства, Заслужений агроном України Ярослав Рак.

Миколаївські чехи завжди усвідомлювали себе невід'ємною частиною чеського народу без огляду на те, що для поколінь, народжених тут, історична батьківщина була незвіданою землею, а мабуть, через те в думках і почуттях була зідеалізована. Сімейне виховання, культурно-громадська діяльність не спрямувались на національну винятковість, надзвичайність, але сприяли вияву справжнього патріотизму.

